

Ministerie van Economische Zaken Klimaat  
DG ETM, Directie Energie en Omgeving  
Postbus 20401  
2500 EK DEN HAAG

Domein : Beheer Openbare Ruimte  
Team : Openbare Ruimte (BOR)  
Contactpersoon :   
Telefoonnummer :   
Bijlage(n) : -

Ons kenmerk : 21uit03882  
Zaaknummer : BB21.00604  
Uw brief van : 19 november 2021  
Uw kenmerk : DGKE-WO / 21292135  
Verzenddatum : 14 december 2021

Onderwerp : Advies Winningsvergunning concessie Bergen II

Geachte heer/mevrouw,

Op 19 november 2021 heeft u ons het advies van Staatstoezicht op de Mijnen (SodM), TNO en Technische Commissie Bodembeweging (Tcbb) toegestuurd dat gaat over de actualisatie van de winningsvergunning die TAQA Onshore B.V., gevestigd aan de Kruseman van Eltenweg 1 te Alkmaar, bij uw ministerie heeft aangevraagd. U verzoekt ons om een advies uit te brengen over deze winningsvergunning.

### **Winningsvergunning Bergen**

Sinds 1972 wordt gas gewonnen uit ondergrondse van natuurlijke oorsprong ontstane opslagen (voorkomens). De oude winningsvergunning Bergen II, ook wel Bergen Concessie genoemd heeft betrekking op een gebied dat gelegen is in en rondom de plaatsen Bergen, Heiloo, Alkmaar, Groet en Schermer.

De huidige aanvraag voor winning van gas vormt een actualisatie van de reeds in verleden gestarte winning (Winningsplan Bergen II d.d. 22 februari 2016, gewijzigd bij instemmingsbesluit d.d. 9 januari 2019), waarbij voor de onderdelen B5, C en D1 door TAQA een nieuwe inschatting is gemaakt van de jaarlijks te produceren volumes voor een aantal voorkomens op basis van de meest recente productie gegevens. De nieuwste ontwikkelingen en stand der techniek zijn meegenomen, zodat de winning met zo min mogelijke complicaties en milieubelasting kan plaatsvinden.

### **Advies SodM, TNO en Tcbb**

SodM, TNO en Tcbb hebben op verzoek de aanvraag en de daarbij behorende stukken beoordeeld en u voorzien van een advies. Zij komen tot de conclusie dat instemming kan worden verleend voor de actualisatie, omdat met hogere productie er geen noemenswaardige effecten op de omgeving, milieu, natuur, infrastructuur en risico's voor omwonenden zullen optreden. Bodemdaling zal in lijn zijn met eerdere verwachtingen en ook de bodembeweging (bevingen) zullen binnen de onzekerheidsmarges vallen.

### **Ons advies**

Het advies van de gemeente Bergen (HN) is de winningsvergunning NIET te verlenen. Voor de motivering hiervan verwijzen wij naar onze opmerkingen verderop in deze brief.

Wel willen wij naar aanleiding van de aanvraag en de bijbehorende stukken het volgende opmerken:

### **Hogere productie(capaciteit)**

Zoals u bekend is, wordt er in Nederland druk gewerkt aan de Energietransitie en gebruik van alternatieve energiebronnen. Dit beleid is mede door rijksoverheid tot stand gebracht. Vorenstaande betekent dan ook dat met meer gaswinning, er minder noodzaak is om sneller stappen te maken voor Energietransitie, hetgeen in strijd is met het gevoerde beleid.

### **Gaswinning kleine gasvelden**

Vanuit de RESSen (Regionale Energiestrategieën) wordt gestuurd op zoveel mogelijk gebruik van duurzame energie en toepassing van duurzame bronnen. Het vergroten van een winningscapaciteit, terwijl er landelijk andere doelstellingen worden nagestreefd, pas niet in dat beeld. In uw motivatie geeft u aan dat het vergroten van de winningscapaciteit aan de orde is omdat dit kan op basis van de beschikbare gegevens.

Hoe valt dit te rijmen met gaswinning uit kleine gasvelden? Wij zijn van mening dat door gasloos bouwen en plannen die nu zijn en worden opgezet om in de gebouwde omgeving ook van gas af te gaan, maken dat er geen sprake is van noodzaak tot het verhogen van de winningscapaciteit. Het is een puur economisch belang en dient geen enkel ander belang. Er wordt een verkeerd signaal afgegeven naar de maatschappij als de overheid enerzijds met grote inspanning duurzaamheidsmaatregelen doorvoert, de bewoners en bedrijven “dwingt” om over te stappen op duurzame alternatieven en anderzijds meewerkt aan het vergroten en in standhouden van gas(gebruik).

Graag zien wij dan ook een betere onderbouwing waarom een hogere capaciteit nodig dan wel noodzakelijk is en het maatschappelijke belang daaraan ondergeschikt is. Wij zijn van mening dat het maatschappelijk belang moet prevaleren boven meer gasopslag zoals dat ook in Groningen het geval is (geweest). Helemaal als dit wordt afgezet tegen hetgeen de minister bij brief van d.d. 30 mei 2018 aan de Tweede Kamer heeft gemeld, namelijk versnelde afbouw van gaswinning uit kleine gasvelden.

Het instemmingsbesluit is dan ook niet alleen in strijd met rijksbeleid voor Energietransitie en duurzaamheid, maar ook met beleid waarmee gaswinning uit kleine gasvelden versneld afgebouwd moet worden.

In 2019 is overigens door ons al voorspeld dat kleine gasvelden versneld leeggepompt zouden worden. Met de nu voorliggende actualisatie worden wij bevestigd in onze vrees.

### **Bodemdaling**

In de aanvraag wordt opgemerkt dat er weinig bodemdaling te verwachten is, omdat de meeste voorkomens vergaand leeg zijn geproduceerd. Echter juist vanwege dit gegeven dient extra zorg te worden besteed, omdat bij geleidelijk afname van druk de daling ook geleidelijk kan en zal zijn. Bij het grotendeels wegvallen van druk (als een voorkomen leeg is geproduceerd) kan er een sterkere daling optreden. Helemaal met versneld leegpompen van voorkomens kan de kans op bodemdaling toenemen, daarom is onze zorg niet volledig weggenomen met de adviezen die zijn uitgebracht en onderzoeken die zijn uitgevoerd. Wij vragen hierbij specifiek aandacht voor het voorkomen Groet (ROSL) in relatie tot de nabijgelegen reactorcentrum in Petten.

### **Seismisch risico/bodembewegingen**

Wat bij bodemdaling is opgenomen, geldt ook voor bodembeweging (geïnduceerde beving). De geïnduceerde beving(en) kan(kunnen) sterker zijn bij wegvallen van druk door het versneld leeg produceren, waardoor de gevolgen ook signifikanter kunnen zijn. Daarom verzoeken wij u in de vergunning hier nog meer zorgvuldigheid in acht te nemen.

Uit de bij de aanvraag gevoegde risicoanalyse blijkt dat Bergen valt onder de risico-categorie "laag I". Echter uit de tabel blijkt dat Bergen dicht tegen risico-categorie "gemiddeld II" aanzit. Hoe wordt gewaarborgd dat er in de toekomst geen sprake is van een hogere risico-categorie en als blijkt dat dit wel zo is, wordt deze situatie dan geactualiseerd?

Vanwege het vorenstaande melden wij u dat wij graag op de hoogte willen worden gesteld van alle geïnduceerde bevingen die zich voordoen in het gebied waar de winningsvergunning op toeziet en die een kracht hebben van 2,0 of hoger op de schaal van Richter (alle bevingen die voelbaar zijn of kunnen zijn).

### **Laagfrequent geluid**

De onttrekking, transport en verwerking van gas kan bodemtrillingen veroorzaken. Deze trillingen kunnen zodanig zijn dat ze voelbaar en ook hoorbaar zijn voor personen. In het instemmingsbesluit wordt aangegeven dat er klachten bekend zijn, maar dat de relatie met gaswinning en transport niet is aangetoond. Een uitgebreide analyse naar laagfrequent geluid ontbreekt onzes inziens. Graag zien wij dit nader uitgewerkt/gespecificeerd. Ten slotte is de conclusie gebaseerd op waarnemingen van SodM of een andere partij.

### **Stikstof/natuurbescherming**

Met verhoging van de productiecapaciteit zal er geen sprake zijn van meer stikstofdepositie. Echter bij het gebruik van gas zal dat wel het geval zijn. Depositie hoeft dan niet noodzakelijkerwijs in de directe omgeving plaats te vinden, maar dat het plaats zal vinden is zeker. Het heeft in meer of mindere mate invloed op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden. Wij zien dan ook deze relatie uitgewerkt en gemotiveerd.

### **Tot slot**

Hebt u nog vragen? Neemt u dan contact op met [redacted], beleidsmedewerker Milieu van het team Openbare Ruimte (BOR) via telefoonnummer [redacted]. Wilt u bij correspondentie het kenmerk 21uit03882 vermelden?

Met vriendelijke groet,  
namens burgemeester en wethouders van Bergen,



Schroot  
secretaris



burgemeester